

EUROPESE CONVENTIE MET BETREKKING TOT HET LANDSCHAP

Inleiding

De lidstaten van de Raad van Europa die deze Conventie ondertekenen.

Overwegende dat de doelstelling van de Raad van Europa er in bestaat een hechtere unie te smeden tussen zijn leden om de idealen en principes, die tot hun gemeenschappelijk erfgoed behoren, veilig te stellen en te bevorderen en dat deze doelstelling vooral nagestreefd wordt via het afsluiten van akkoorden op economisch en sociaal vlak;

Vanuit de bekommernis om tot een duurzame ontwikkeling te komen die gebaseerd is op een harmonieus evenwicht tussen sociale, economische en milieunoden;

Met de vaststelling dat het landschap in belangrijke mate bijdraagt tot het algemeen belang - op cultureel, ecologisch, sociaal en milieuvlak - en dat het een positieve bijdrage vormt tot de economische activiteit, vermits een passende bescherming, beheer en inrichting mede voor het scheppen van arbeidsplaatsen kunnen zorgen;

- Wetende dat het landschap bijdraagt tot de ontwikkeling van lokale culturen en dat het een fundamenteel onderdeel is van het Europees cultureel en natuurlijk patrimonium, waardoor het bijdraagt tot de menselijke ontwikkeling en de consolidatie van de Europese identiteit;

Vanuit de erkenning dat het landschap overal een belangrijk element is van de levenskwaliteit van volkeren: in stedelijke milieus en op het platteland, in aangetaste én in hoogwaardige landsdelen, in uitzonderlijke én in alledaagse ruimten;

Met de vaststelling dat technische ontwikkelingen in de landbouw-, bosbouw-, mijn- en industriële productie en de praktijk van ruimtelijke ordening, stedenbouw, transport, infrastructuur, toerisme en vrijetijdsbesteding en, meer algemeen, mondiale economische wijzigingen de verandering van het landschap veelal blijven versnellen;

Met de wil tegemoet te komen aan de wens van de bevolking om te kunnen genieten van kwaliteitsvolle landschappen en een actieve rol te spelen in de verandering ervan;

In de overtuiging dat het landschap een essentieel element is van het individueel en sociaal welzijn en dat de bescherming, het beheer en de inrichting ervan rechten en verantwoordelijkheden inhouden voor iedereen;

Met internationale juridische teksten voor ogen in het domein van de bescherming en het beheer van het natuurlijk en cultureel patrimonium, van de ruimtelijke ordening, van lokale autonomie en grensoverschrijdende samenwerking, meer bepaald het Verdrag inzake het behoud van wilde dieren en planten en hun natuurlijk leefmilieu in Europa (Bern, 19 september 1979), de Overeenkomst inzake het behoud van het architectonische erfgoed in Europa (Granada, 3 oktober 1985) de Europese Overeenkomst inzake het behoud van het archeologisch erfgoed (herzien) (La Valetta, 16 januari 1992), de Europese kaderovereenkomst inzake grensoverschrijdende samenwerking tussen territoriale gemeenten of autoriteiten (Madrid, 21 mei 1980) en de aanvullende protocollen, het Europees Handvest inzake de plaatselijke autonomie (Straatsburg, 15 oktober 1985), het Verdrag inzake biologische diversiteit (Rio, 5 juni 1992), de Overeenkomst inzake de bescherming van het cultureel en natuurlijk erfgoed van de wereld (Parijs, 16 november 1972) en de Overeenkomst

inzake de toegang tot de informatie, de deelname van het publiek aan het besluitvormingsproces en de toegang tot de rechtbank wat milieuproblematiek aangaat (Aarhus, 25 juni 1998);

Met de vaststelling dat de kwaliteit en verscheidenheid van de Europese landschappen de gemeenschappelijke aanleiding vormen voor samenwerking inzake bescherming, het beheer en de inrichting ervan;

Met de wens een nieuw instrument te creëren dat zich exclusief bezig houdt met de bescherming, het beheer en de inrichting van alle Europese landschappen,

Zijn overeengekomen wat volgt:

Hoofdstuk I – algemene bepalingen

Artikel 1 – Definities

Wat deze Conventie aangaat:

- a. “Landschap” vormt de aanduiding voor een deel van het grondgebied, zoals dat door de bevolking wordt waargenomen en waarvan het karakter bepaald wordt door natuurlijke en/of menselijke factoren en de wisselwerking daartussen;
- b. “Landschapsbeleid” betekent het formuleren door de bevoegde openbare overheden van algemene uitgangspunten, strategieën en oriëntaties die het mogelijk maken specifieke maatregelen te treffen inzake de bescherming, het beheer en de inrichting van het landschap;
- c. “Landschap - kwaliteitsoogmerk” houdt het formuleren in door de bevoegde openbare overheden van de aspiraties van de bevolking inzake de landschapskenmerken binnen hun leefwereld, en dit voor een welbepaald landschap;
- d. “Landschapsbescherming” omvat de activiteiten met het oog op het bewaren en de instandhouding van betekenisvolle of karakteristieke aspecten van een landschap, gerechtvaardigd omwille van de erfgoedkundige waarde die gegroeid is uit zijn natuurlijke samenstelling en / of menselijke tussenkomst;
- e. “Landschapsbeheer” omvat de activiteiten die, in het perspectief van duurzame ontwikkeling, het landschap willen verzorgen zodat veranderingen die voortspruiten uit sociale, economische of milieuevoluties geleid en harmonieus gebeuren;
- f. “Landschapsinrichting” omvat de toekomstgerichte acties die specifiek mikken op de landschapsvalorisatie, -restauratie of -creatie.

Artikel 2 – Toepassingsgebied

Onder voorbehoud van de bepalingen in artikel 15, wordt deze Conventie toegepast op het hele grondgebied van de Ondertekenaars en slaat zij op de natuurlijke, landelijke, stedelijke en stadsaangrenzende ruimten. Zij omvat land, binnenwateren en zee. Zij heeft betrekking op uitzonderlijke, alledaagse én aangetaste landschappen.

Artikel 3 – Doelstellingen

Deze Conventie beoogt het bevorderen van de bescherming, het beheer en de inrichting van landschappen en het organiseren van Europese samenwerking in dit domein.

Hoofdstuk II - nationale maatregelen

Artikel 4 – Bevoegdheidsverdeling

Elke Ondertekenaar stelt deze Conventie in werking, in het bijzonder de artikelen 5 en 6, volgens de eigen bevoegdheidsverdeling, de eigen grondwettelijke beginselen en administratieve inrichting, en met eerbied voor het subsidiariteitsbeginsel, rekening houdend met het Europees Handvest inzake de plaatselijke autonomie. Zonder afbreuk te doen aan de bepalingen van deze Conventie, stelt elke Ondertekenaar deze Conventie in werking in overeenstemming met het eigen beleid.

Artikel 5 – Algemene maatregelen

Elke Ondertekenaar verbindt zich:

- a. het landschap juridisch te erkennen als essentieel bestanddeel van de leefwereld van de volkeren, als uitdrukking van de verscheidenheid van hun gemeenschappelijk cultureel en natuurlijk erfgoed en als basis van hun identiteit;
- b. een landschapsbeleid te ontwerpen en in de praktijk om te zetten, met het oog op de bescherming, het beheer en de inrichting van landschappen door het invoeren van specifieke maatregelen, zoals bedoeld in artikel 6;
- c. procedures in te stellen voor de participatie van de bevolking, lokale en regionale overheden en van anderen op wie het ontwerpen en het realiseren van een landschapsbeleid, zoals vermeld in alinea *b* hiernavolgend, betrekking hebben;
- d. het landschap te integreren in het beleid van ruimtelijke ordening, stedenbouw en het cultureel, milieu-, landbouw-, sociaal en economisch beleid, evenals in andere beleidsdomeinen die rechtstreeks of onrechtstreeks invloed hebben op het landschap.

Artikel 6 - Biizondere maatregelen

A. Sensibilisatie

Elke Ondertekenaar verbindt zich ertoe de burgerlijke maatschappij, private organisaties en openbare overheden meer te sensibiliseren in verband met de waarde van landschappen, hun rol en hun verandering.

B. Vorming en educatie

Elke Ondertekenaar verbindt zich tot het bevorderen van:

- a. de vorming van specialisten wat kennis van en interventie in landschappen aangaat;
- b. multidisciplinaire vormingsprogramma's rond beleid, bescherming, beheer en inrichting van het landschap, bestemd voor beroepsmensen in de privé en openbare sector en voor de betrokken verenigingen;

c. het onderwijs op school en in de universiteit dat in de desbetreffende vakken aandacht schenkt aan de waarde die gehecht wordt aan het landschap en aan problemen in verband met bescherming, beheer en inrichting ervan.

C. *Omschrijving en beoordeling*

1. Om de betrokkenen, conform artikel 5.c te mobiliseren en met het oog op een betere kennis van zijn landschappen, verbindt elke Ondertekenaar zich ertoe:

a. i. de eigen landschappen over het hele grondgebied te omschrijven;

ii. hun kenmerken te analyseren, evenals de krachten en spanningen die voor wijzigingen ervan zorgen;

iii. de wijzigingen opvolgen;

b. de omschreven landschappen te beoordelen, rekening houdend met de specifieke waarde die de betrokkenen er aan hechten.

2. Omschrijving en beoordeling gebeuren via de uitwisseling van ervaringen en methodes, op Europees vlak onder de Ondertekenaars, in toepassing van artikel 8.

D. *Objectieven i. v. m. landschapskwaliteit*

Elke Ondertekenaar verbindt zich ertoe objectieven i.v.m. landschapskwaliteit te formuleren voor omschreven en beoordeelde landschappen, na raadpleging van de bevolking, overeenkomstig artikel 5.c.

E. *Verwezenlijking*

Om het landschapsbeleid te verwezenlijken, verbindt elke Ondertekenaar zich ertoe interventie-instrumenten te creëren om landschappen te beschermen, te beheren en / of in te richten.

Hoofdstuk III - Europese samenwerking,

Artikel 7 - Internationale programma's en beleid

De Ondertekenaars verbinden zich ertoe samen te werken bij het opnemen van de dimensie "landschap" in internationale programma's en beleid en, zo nodig, overwegingen inzake landschap te doen toevoegen.

Artikel 8 - Wederzijdse hulp en informatie-uitwisseling

De Ondertekenaars verbinden zich ertoe samen te werken om de doelmatigheid te verhogen van de maatregelen die in het kader van deze Conventie getroffen worden, meer bepaald:

a. wederzijdse technische en wetenschappelijke hulp te bieden middels het verzamelen en uitwisselen van ervaringen en onderzoekactiviteiten wat het landschap aangaat;

b. de uitwisseling van specialisten inzake landschap te bevorderen, meer bepaald voor de vorming en informatie;

- c. informatie uit te wisselen in verband met alle kwesties die in de bepalingen van deze Conventie aan bod komen.

Artikel 9 – Grensoverschrijdende landschappen

De Ondertekenaars verbinden zich ertoe de grensoverschrijdende samenwerking aan te moedigen op lokaal en regionaal vlak en, naargelang van de behoeften, gemeenschappelijke programma's m.b.t. landschapsherwaardering op te zetten en uit te voeren.

Artikel 10 – Opvolgen van de verwezenlijking van de Conventie

1. De bestaande bevoegde Comités van experts, opgericht volgens artikel 17 van het Statuut van de Raad van Europa, worden belast door het Comité van Ministers van de Raad van Europa met het opvolgen van de verwezenlijking van de Conventie.
2. Na elke bijeenkomst van de Comités van experts, maakt de Secretaris Generaal van de Raad van Europa een verslag over aan het Comité van Ministers in verband met de activiteiten binnen en de werking van de Conventie.
3. De Comités van experts stellen aan het Comité van Ministers toekenningcriteria en reglement voor van een Landschapsprijs van de Raad van Europa.

Artikel 11 – Landschapsprijs van de Raad van Europa

1. Komen in aanmerking voor de Landschapsprijs van de Raad van Europa: lokale en regionale gemeenschappen en hun groeperingen, die, in het kader van het landschapsbeleid van een Ondertekenaar van deze Conventie, een beleid of maatregelen in de praktijk omgezet hebben met het oog op een duurzame bescherming, beheer en / of inrichting van hun landschappen, die blijk geven van duurzame doelmatigheid en zodoende als voorbeeld kunnen dienen voor andere territoriale gemeenschappen in Europa. De onderscheiding kan eveneens toegekend worden aan niet-gouvernementele organisaties die een bijzonder merkwaardige bijdrage geleverd hebben aan de bescherming, het beheer of aan de inrichting van het landschap.
2. De kandidaturen voor de Landschapsprijs van de Raad van Europa worden overgemaakt aan de Comités van experts, waarnaar verwezen wordt in artikel 10 door de Ondertekenaars. Lokale en regionale grensoverschrijdende gemeenschappen en groepen van gemeenschappen kunnen zich kandidaat stellen, op voorwaarde dat zij samen het landschap in kwestie beheren.
3. Op voorstel van de Comités van experts, waarnaar verwezen wordt in artikel 10, omschrijft en maakt het Comité van Ministers de toekenningcriteria van de Landschapsprijs van de Raad van Europa bekend, keurt het het reglement goed en kent het de prijs toe.
4. De toekenning van de Landschapsprijs van de Raad van Europa dient hen die ervoor in aanmerking komen te bewegen tot duurzame bescherming, beheer en / of inrichting van de betrokken landschappen.

Hoofdstuk IV – slotbepalingen

Artikel 12 – Verhouding tot andere instrumenten

De bepalingen van deze Conventie doen geen afbreuk aan strengere bepalingen ten aanzien van bescherming, beheer of inrichting van landschappen, vervat in andere nationale of internationale bindende akten die van kracht zijn of zullen worden.

Artikel 13 – Ondertekening, ratificering, van kracht worden

1. Deze Conventie kan ondertekend worden door de Lidstaten van de Raad van Europa. Zij wordt ter ratificering, aanvaarding of goedkeuring voorgelegd. De documenten van ratificering, aanvaarding of goedkeuring worden neergelegd bij de Secretaris Generaal van de Raad van Europa.
2. De Conventie wordt van kracht de eerste dag van de maand die volgt op het aflopen van een periode van drie maanden na de datum waarop tien Lidstaten van de Raad van Europa de bindende waarde van de Conventie aanvaard hebben, overeenkomstig de bepalingen van de voorgaande paragraaf.
3. Voor elke ondertekenaar die nadien de bindende waarde aanvaardt, wordt de Conventie van kracht de eerste dag van de maand die volgt op het aflopen van een periode van drie maanden na de datum waarop het document van ratificering, aanvaarding of goedkeuring neergelegd werd.

. Artikel 14 – Toetreding

1. Na het van kracht worden van deze Conventie kan het Comité van Ministers van de Raad van Europa de Europese Gemeenschap en elke Europese staat die geen lid is van de Raad van Europa verzoeken toe te treden tot de Conventie, middels een beslissing die bij meerderheid genomen wordt, zoals voorzien in artikel 20.d van het Statuut van de Raad van Europa, en bij unanimititeit van de Ondertekenende Staten die gerechtigd zijn in het Comité van Ministers te zetelen.
2. Voor elke toetredende Staat of voor de Europese Gemeenschap wordt ingeval van toetreding deze Conventie van kracht de eerste dag van de maand die volgt op het aflopen van een periode van drie maanden na de datum waarop de toetredingsakte neergelegd werd bij de Secretaris Generaal van de Raad van Europa.

Artikel 15 – Territoriale toepassing

1. Elke Staat of de Europese Gemeenschap kan, bij de ondertekening of bij het neerleggen van het document van ratificering, aanvaarding, goedkeuring of toetreding aanduiden voor welk(e) gebied(en) deze Conventie van toepassing is.
2. Elke Ondertekenaar kan later ten allen tijde middels een verklaring aan de Secretaris Generaal van de Raad van Europa de toepassing van deze Conventie verruimen tot elk gebied dat in de verklaring aangeduid wordt. De Conventie wordt van kracht voor dit gebied de eerste dag van de maand die volgt op het aflopen van een periode van drie maanden na de datum van ontvangst van de verklaring door de Secretaris Generaal.
3. Elke verklaring die gebeurt krachtens de twee vorige paragrafen, kan worden ingetrokken ten aanzien van elk gebied dat aangeduid wordt in deze verklaring, door kennisgeving aan de Secretaris Generaal. Deze intrekking gaat in de eerste dag van de maand die volgt op het aflopen van een periode van drie maanden na de datum van ontvangst van deze kennisgeving door de Secretaris Generaal.

Artikel 16 – Opzegging

1. Elke Ondertekenaar kan op elk moment deze Conventie opzeggen, middels een kennisgeving aan de Secretaris Generaal van de Raad van Europa.
2. Deze opzegging gaat in de eerste dag van de maand die volgt op een periode van drie maanden na de datum van ontvangst van de kennisgeving door de Secretaris Generaal.

Artikel 17 – Amendementen

1. Elke Ondertekenaar of de Comités van experts, bedoeld in artikel 10, kunnen amendementen aan deze Conventie voorstellen.
2. Elk voorstel tot amendering wordt ter kennis gebracht van de Secretaris Generaal van de Raad van Europa die het meedeelt aan de Lidstaten van de Raad van Europa, aan de andere Ondertekenaars en aan elke Europese Staat die geen lid is maar tot toetreding tot deze Conventie uitgenodigd werd, overeenkomstig de bepalingen van artikel 14.
3. Elk voorstel tot amendering wordt onderzocht door de Comités van experts, bedoeld in artikel 10, die de tekst, aangenomen door een meerderheid van driekwart van de afgevaardigden van de Ondertekenaars, ter goedkeuring voorleggen aan het Comité van Ministers. Na aanneming door het Comité van Ministers, met de meerderheid voorzien in artikel 20.d van het Statuut van de Raad van Europa en bij unanimitéit door de vertegenwoordigers van de Ondertekenaars die gerechtigd zijn te zetelen in het Comité van Ministers, wordt de tekst ter aanvaarding overgemaakt aan de Ondertekenaars.
4. Elk amendement wordt van kracht ten aanzien van de Ondertekenaars die het aanvaard hebben de eerste dag van de maand die volgt op het aflopen van een periode van drie maanden na de datum waarop drie Ondertekenaars, leden van de Raad van Europa, de Secretaris Generaal bericht hebben het amendement te hebben aanvaard. Voor elke andere Ondertekenaar die het nadien aanvaardt, wordt het amendement van kracht de eerste dag van de maand die volgt op het aflopen van een periode van drie maanden na de datum waarop de Ondertekenaar in kwestie de Secretaris Generaal van zijn aanvaarding op de hoogte heeft gebracht.

Artikel 18 – Officiële kennisgeving

De Secretaris Generaal van de Raad van Europa zal de Lidstaten van de Raad van Europa, elke Staat of de Europese Gemeenschap die toegetreden is tot deze Conventie, officieel kennis geven van:

- a. elke ondertekening;
- b. het neerleggen van elk document van ratificering, aanvaarding, goedkeuring of toetreding;
- c. elke datum waarop deze Conventie van kracht wordt, overeenkomstig de artikelen 13, 14 en 15;
- d. elke verklaring krachtens artikel 15;
- e. elke opzegging krachtens artikel 16;
- f. elk voorstel tot amendering, evenals elk amendement dat aanvaard wordt overeenkomstig artikel 17 en de datum waarop dit amendement van kracht wordt;

g. elke andere akte, officiële kennisgeving, berichtgeving of mededeling die betrekking heeft op deze Conventie.

Ter staving waarvan, ondergetekenden, in volle bevoegdheid, deze Conventie getekend hebben.

Gedaan te ..., op ..., in het Frans en het Engels waarbij beide teksten rechtsgeldig zijn en in één exemplaar dat zal neergelegd worden in de archieven van de Raad van Europa. De Secretaris Generaal van de Raad van Europa zal een voor eensluidend verklaard afschrift overmaken aan elke Lidstaat van de Raad van Europa, evenals aan elke Staat of aan de Europese Gemeenschap die uitgenodigd worden tot deze Conventie toe te treden.